

CONV 368/02

CONTRIB 128

SAATE

Lähettäjä:	Sihteeristö
Vastaanottaja:	Valmistelukunta
Asia:	Valmistelukunnan jäsenten Iñigo Mendez de Vigon, Klaus Hänschin ja Andrew Duffin esitys "Euroopan parlamentin päätöslauselma Euroopan unionin perusoikeuskirjan vaikutuksista ja sen tulevasta asemasta"

Valmistelukunnan jäsenet Iñigo Mendez de Vigo, Klaus Hänsch ja Andrew Duff ovat toimittaneet valmistelukunnan pääsihteerille liitteenä olevan esityksen.

P5_TA-PROV(2002)0508**Euroopan unionin perusoikeuskirja****Euroopan parlamentin päätöslauselma Euroopan unionin perusoikeuskirjan vaikutuksista ja sen tulevasta asemasta (2002/2139(INI))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 16. maaliskuuta 2000 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin perusoikeuskirjan laatimisesta¹,
- ottaa huomioon 14. marraskuuta 2000 tekemänsä päätöksen Euroopan unionin perusoikeuskirjaehdotuksen hyväksymisestä²,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 163 artiklan,
- ottaa huomioon perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan mietinnön ja oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunnan, naisten oikeuksien ja tasa-arvoasioiden valiokunnan ja vetoomusvaliokunnan lausunnot (A5-0332/2002),

Perusoikeuskirjan oikeudellinen asema

- A. ottaa huomioon, että Euroopan unionin kansalaisuuden käsite määriteltiin ensimmäisen kerran Maastrichtin sopimuksessa (1992), jonka 6 artiklan 2 kohdan mukaan unioni "pitää arvossa yhteisön oikeuden yleisinä periaatteina perusoikeuksia, sellaisina kuin ne taataan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä, Roomassa 4 päivänä marraskuuta 1950 allekirjoitetussa Euroopan yleissopimuksessa ja sellaisina kuin ne ilmenevät jäsenvaltioiden yhteisessä valtiosääntöperinteessä"³; 1990-luvulla unionin ihmisoikeusprofiilia nostettiin pääasiassa ulkoisissa politiikoissa mutta myös laajentumista koskevilla Kööpenhaminan kriteereillä (1993),
- B. ottaa huomioon, että Kölnin Eurooppa-neuvosto teki kesäkuussa 1999 päätöksen Euroopan unionin perusoikeuskirjan laatimisesta, "jotta perusoikeuksien ensiarvoisen tärkeää merkitystä ja niiden kattavuutta unionin kansalaisten kannalta lujitettaisiin näkyvästi"; neuvosto päätti, että perusoikeuskirjan julkistamisen jälkeen "on pohdittava, olisiko perusoikeuskirja sisällytettävä perustamissopimuksiin ja miten se olisi tarvittaessa tehtävä"; perusoikeuskirjan laatimista varten Eurooppa-neuvosto kutsui koolle erityisen elimen (se päätti kutsua itseään valmistelukunnaksi), joka koostui valtioiden ja hallitusten päämiesten edustajista ja komission puheenjohtajan edustajista

¹ EYVL C 377, 29.12.2000, s. 329.

² EYVL C 223, 8.8.2001, s. 74.

³ Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on pitänyt perusoikeuksia yhteisön oikeuden yleisinä periaatteina jo ainakin vuodesta 1969 lähtien (Stauder v. Ulmin kaupunki).

sekä Euroopan parlamentin ja jäsenvaltioiden parlamenttien jäsenistä,

- C. ottaa huomioon, että valmistelukunta oli toiminnassa 17. joulukuuta 1999 – 2. lokakuuta 2000 ja että sen puheenjohtajana toimi Saksan liittotasavallan entinen liittopresidentti Roman Herzog; Tampereen Eurooppa-neuvosto käsitteli valmistelukunnan tehtäviä lokakuussa 1999 ja Feiran Eurooppa-neuvosto tarkasteli sen edistymistä kesäkuussa 2000; valmistelukunta toimi hyvin avoimesti ja kuuli monia osapuolia; puuttumatta perusoikeuskirjan lopulliseen asemaan se saavutti huomiota päättämällä työskennellä "ikään kuin" se laatisi oikeudellisesti sitovaa tekstiä ja erityisenä tarkoituksenaan oikeusvarmuuden takaaminen; valmistelukunta täytti tarkasti Euroopan-neuvoston sille antaman tehtävän ja Biarritzin Eurooppa-neuvosto hyväksyi perusoikeuskirjan luonnoksen yksimielisesti kokouksessaan 13. ja 14. lokakuuta 2000,
- D. ottaa huomioon, että sen jälkeen kun Euroopan parlamentti (14. marraskuuta 2000), komissio (6. joulukuuta 2000) ja useiden jäsenvaltioiden parlamentit olivat hyväksyneet perusoikeuskirjan, komission ja neuvoston puheenjohtajat sekä parlamentin puhemies antoivat sitä koskevan juhlallisen julistuksen Nizzassa 7. joulukuuta 2000; myös hallitustenvälinen konferenssi sitoutui käsittelemään perusoikeuskirjan tulevaa asemaa vuoden sisällä yhtenä neljästä unionin perussopimusten jatkettun uudistamisen erityisestä asiakohdasta, joista on määrä päättää hallitusten välisessä konferenssissa vuonna 2004,
- E. ottaa huomioon, että Laekenin julistuksella 15. joulukuuta 2001 Eurooppa-neuvosto perusti perustuslain laatimista käsittelevän valmistelukunnan, jonka oikeudellinen asema vastaa perusoikeuskirjan valmistelukunnan asemaa, puheenjohtajana Ranskan tasavallan entinen presidentti Valéry Giscard d'Estaing, käsittelemään mm. sitä, pitäisikö perusoikeuskirja "sisällyttää perustamissopimukseen ja ... pitäisikö Euroopan yhteisön liittyä ihmisoikeuksia koskevaan eurooppalaiseen yleissopimukseen",
- F. ottaa huomioon, että valmistelukunta on perustanut komissaari Vitorinon johtaman työryhmän, joka käsittelee menettelytapoja ja seurauksia, jotka aiheutuisivat siitä, että perusoikeuskirja sisällytettäisiin perustamissopimukseen, ja siitä, että EY/EU liittyisi ihmisoikeuksia koskevaan eurooppalaiseen yleissopimukseen¹,

Sisältö

- G. ottaa huomioon, että perusoikeuskirja sisältää ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen mukaiset vakiintuneet ihmisoikeudet sellaisina kuin ne ovat kehittyneet Strasbourgissa toimivan Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä; sen soveltamisala on kuitenkin paljon laajempi; ensinnäkin se toimii asianmukaisesti niiden oikeuksien luettelona, jotka perustamissopimusten mukaisesti kuuluvat Euroopan unionin toimivaltaan, sellaisina kuin ne ovat kehittyneet Luxemburgissa toimivan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti; toiseksi ja korostetusti perusoikeuskirja vahvistaa oikeudet ja periaatteet, jotka ovat peräisin perustuslaillisista perinteistä ja jäsenvaltioille yhteisistä kansainvälisistä sopimusvelvoitteista; kolmanneksi perusoikeuskirjassa otetaan huomioon nykyajan tieteellinen ja teknologinen kehitys; neljänneksi perusoikeuskirjassa ilmenee ja siinä noudatetaan täydellisesti eurooppalaista sosiaalista mallia,

¹ Työryhmän tehtävä ja kokoonpano, ks. CONV 72/02; menettelytapoja koskeva asiakirja CONV 116/02.

- H. ottaa huomioon, että useimpien jäsenvaltioiden perustuslakiin sisältyvien kansalaisten perusoikeuksia koskevien lausekkeiden tapaan perusoikeuskirja kokoaa yhteen tekstiin kokonaisvaltaisen luettelon, joka erityisten oikeuksien lisäksi sisältää myös yleiset vapaudet, arvot ja periaatteet; tyylin, muodon ja täsmällisyyden osalta se on tutunomainen asiakirja,
- I. ottaa huomioon, että vaikka perusoikeuskirjan tarkoituksena ei olekaan uusien oikeuksien luominen, se on onnistunut muuttamaan voimassa olevat oikeudet näkyvämmiksi; rakentaessaan uuden ja laajan konsensuksen oikeuksien uuden muotoilun taakse perusoikeuskirja tekee ne selkeämmiksi ja näkyvämmiksi; se vastaa nykyaikaisia eurooppalaisia hyvän hallintotavan normeja tasa-arvon ja syrjinnän vastaisten toimien, sosiaalipolitiikan, ympäristönsuojelun, kansalaisoikeuksien, hallinnon ja oikeudenkäytön osalta; oikeudet ovat jakamattomat: Euroopassa vapaus, tasa-arvo ja solidaarisuus liittyvät toisiinsa,
- J. ottaa huomioon, että perusoikeuskirja on dynaaminen asiakirja, jonka tarkoituksena johdannon mukaan on vahvistaa perusoikeuksien suojaa yhteiskunnan muutos, sosiaalinen edistys sekä tieteen ja tekniikan kehitys huomioon ottaen; sen tarkoituksena on auttaa unionia sen tehtävässä jatkaa yhteisten arvojen kehittämistä samalla kun se kunnioittaa kansallisten identiteettien monimuotoisuutta; sen muotoilu antaa mahdollisuuden yhteisön säännösten edelleen kehittämiseen,
- K. ottaa huomioon, että perusoikeuskirja edellä mainitun vuoksi edustaa jatkuvuutta; vaikka sen oikeudellista asemaa ei vielä ole ratkaistu, tapa, jolla se muotoiltiin, antaa sille täyden legitimitetin ja se suunniteltiin pysyväksi; vaikka mikään vastaava perustuslain kaltainen asiakirja ei voikaan olla täydellinen ja vaikka kaikkiin vastaaviin asiakirjoihin onkin voitava tehdä muutoksia, sen avaaminen tässä vaiheessa tarkistamista varten erityisesti sen varhaisessa iässä saattaisi heikentää sen integriteettiä ja moraalista tehoa; sitovan perusoikeuskirjan soveltamisesta on saatava kokemuksia ennen kuin muutoksia voidaan harkita; sitä paitsi Laekenin Eurooppa-neuvosto ei antanut Euroopan tulevaisuutta käsittelevälle valtuuskunnalle valtuuksia muuttaa perusoikeuskirjan tekstiä; olisi varmistettava, että tällainen tarkistaminen voidaan tehdä vain käyttämällä samaa menettelyä kuin tarkoitettaessa muita perustuslain määräyksiä,
- L. ottaa huomioon, että edellä mainitusta huolimatta perusoikeuskirjaan saatetaan joutua tekemään joitakin horisontaalisia lausekkeitä koskevia teknisiä muutoksia, jotta perusoikeuskirja voidaan sisällyttää perustamissopimukseen,

Soveltamisala

- M. ottaa huomioon, että perusoikeuskirja ei lisää unionin toimivaltaa; päin vastoin se rajoittaa EU:n toimielinten vallankäyttöä, koska ne ovat velvollisia kunnioittamaan peruskirjaa; toisaalta toimielinten velvollisuutena on edistää perusoikeuskirjan määräysten kunnioittamista toimivaltansa puitteissa,
- N. ottaa huomioon, että perusoikeuskirja ei rajoita perussopimusten mukaista jäsenvaltioiden toimivaltaa; se ei korvaa niiden perusoikeusjärjestelmiä vaan täydentää niitä,
- O. ottaa huomioon, että perusoikeuskirja koskee Euroopan unionin toimielimiä ja elimiä (ja virastoja) sekä jäsenvaltioiden instituutioita ja elimiä (ja virastoja) niiltä osin, kuin ne panevat täytäntöön unionin lainsäädäntöä ja politiikkoja,
- P. ottaa huomioon, että tapauksissa, joissa perusoikeuskirja määrää kansalaisen ja ylikansallisen viranomaisen suorasta suhteesta, se auttaa unionia kunnioittamaan toissijaisuusperiaatetta; perusoikeuskirjan on määrättävä koko perussopimusten muuttamista koskevan ratkaisun hengestä,

Vaikutus

- Q. ottaa huomioon, että vaikka perusoikeuskirjalla ei ole suoraa oikeudellista asemaa, sen asema juhlallisena julistuksena merkitsee sitä, että odotusten mukaisesti siitä on jo nyt tullut merkittävä viiteasiakirja; EU:n toimielimet noudattavat sitä ja siihen vetoavat sekä jäsenvaltiot että kansalaiset¹ mm. lähettämällä vetoamuksia parlamentille ja kanteluja oikeusasiamiehelle; komissio pitää perusoikeuskirjaa johdonmukaisesti itseään sitovana ja se on ottanut käyttöön sisäisiä menettelyjä sen määräysten noudattamisen varmistamiseksi²; komissio pitää perusoikeuskirjaa yhteisön lainsäädännön yleisenä periaatteena; antaessaan lainsäädäntöehdotuksia komissio ilmoittaa noudattavansa perusoikeuskirjaa järjestelmällisesti³,
- R. ottaa huomioon, että neuvosto ei ole vielä tehnyt päätöstä perusoikeuskirjan pitämisestä velvoittavana, mutta on viitannut siihen erityisesti neljässä päätöksessä ja kahdessa päätöslauselmassa⁴,
- S. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentin työjärjestyksen 58 artiklan mukaan Euroopan parlamentti kiinnittää lainsäädäntöehdotusta käsitellessään erityistä huomiota perusoikeuksien kunnioittamiseen; ottaa lisäksi huomioon, että Euroopan parlamentti on käyttänyt perusoikeuskirjaa pohjana vuosittaisissa arvoissaan, jotka koskevat perusoikeuksia Euroopan unionissa; perusoikeuskirjaan on viitattu säännöllisesti parlamentin mietinnöissä ja päätöslauselmissa sekä jäsenten komissiolle ja neuvostolle esittämässä kysymyksissä,
- T. ottaa huomioon, että perusoikeuskirjaan on tehty viittauksia myös kolmessa yhteispäätösmenettelyn mukaisesti annetussa säädöksessä (asiakirjojen julkisuus, sosiaalinen syrjäytyminen ja rahoitusvakuudet)⁵; lukuisia muita vastaavia säädöksiä valmistellaan,
- U. ottaa huomioon, että oikeusasiamies ja vetoomusvaliokunta ovat vastaanottaneet kansalaisilta erittäin paljon vetoamuksia ja valituksia, joissa viitataan perusoikeuskirjaan, vaikka sen soveltamisalasta ja sen antamasta suojasta onkin olemassa lukuisia ilmeisiä väärinkäsityksiä; vetoomusvaliokunta ja oikeusasiamies ovat kuitenkin olleet niiden eturintamassa, jotka ovat aktiivisesti käyttäneet perusoikeuskirjaa kansalaisten etujen puolustamisessa; ne ovat tukeneet valituksia ja käyttäneet omaa aloite- ja harkintavaltaansa tapauksissa, jotka koskevat EU:n toimielinten rekrytointi- ja työllistämispolitiikkaa niiltä osin, kun kyse on iästä, sukupuolesta, rodusta, sananvapaudesta ja vanhempainlomasta; ne soveltavat myös järjestelmällisesti hyvää hallintotapaa pyrkiessään antamaan tehoa perusoikeuskirjan määräyksille; ne katsovat, että perusoikeuskirjan olisi oltava sitova niiltä osin, kuin se koskee yhteisön lainsäädännön soveltamista; vetoomusvaliokunta sekä oikeusasiamies ja

¹ Ks. esimerkiksi tuomioistuimen tuomio 10.9.2001 asiassa C-377/98, Alankomaat v. parlamentti ja neuvosto.

² Komission tiedonanto Perusoikeuskirjan soveltaminen, SEC(2001) 380/3, 13. maaliskuuta 2001.

³ Lainsäädäntöluonnokset, joissa perusoikeuskirjaan viitataan, koskevat kilpailupolitiikkaa, työolosuhteita, tietosuojaa, tieteellistä tutkimusta, turvapaikka- ja pakolaispolitiikkaa, tupakan mainostamista ja sponsorointia, huumeiden salakuljetusta, vanhempien vastuuta ja lasten oikeuksia, oikeutta ryhtyä oikeustoimiin, pidätysmääräystä, vammaisuutta, terveyden suojelua, rasismia ja muukalaisvihaa sekä henkilöstösääntöjä.

⁴ Neuvoston päätös 2001/903/EY Euroopan vammaisten teemavuodesta 2003, neuvoston päätös 2002/187/YOS Eurojust-yksikön perustamisesta vakavan rikollisuuden torjunnan tehostamiseksi, neuvoston puitepäätös 2002/475/YOS terrorismin torjumisesta, neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä, neuvoston päätöslauselma 2002/C 50/01 kielellisen monimuotoisuuden ja kielten oppimisen edistämisestä Euroopan kielten teemavuoden 2001 tavoitteiden mukaisesti, neuvoston päätöslauselma 2002/C 163/01 elinikäisestä oppimisesta.

⁵ Asetus (EY) N:o 1049/2001; päätös 50/2002/EY; direktiivi 2002/47/EY.

jäsenvaltioiden oikeusasiamiesten verkosto voisivat toimia merkittävässä roolissa perusoikeuskirjan täytäntöönpanon edistämässä ja sen seurannassa, ja oikeusasiamiehelle pitäisi antaa valtuudet viedä tärkeät perusoikeuksia koskevat asiat Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen,

- V. ottaa huomioon, että perusoikeuskirjaa on useita kertoja yritetty käyttää oikeudellisten toimien perustana yhteisöjen tuomioistuimessa ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa; julkisasiamiehet viittaavat enenevässä määrin perusoikeuskirjaan lausunnoissaan, ja siitä on tullut merkittävä tuomarien käyttämien suuntaviivojen lähde¹; ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen mukaan perusoikeuskirja vahvistaa oikeuden hallintoasian saattamiseen yleiseen tuomioistuimeen yhteisön lainsäädännön yleisenä periaatteena²; eräässä toisessa asiassa sama tuomioistuin on pyrkinyt laajentamaan suoraan asianomaisen, joka ei ole henkilökohtaisesti asianomainen, mahdollisuutta turvautua tehokkaisiin oikeuskeinoihin³; vaikka Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on asettanut vastustamaan tätä tulkintaa, koska yhteisön tuomioistuimet ylittäisivät tällöin toimivaltansa⁴, mutta että se on samalla esittänyt vastaavaa perustamissopimuksen muutosta⁵; myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on alkanut viitata myönteisesti perusoikeuskirjaan⁶,
- W. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentin ja komission⁷ lisäksi myös talous- ja sosiaalikomitea ja alueiden komitea ovat vaatineet perusoikeuskirjan muuttamista oikeudellisesti sitovaksi; tämän vaatimuksen esittivät äskettäin myös valmistelukunnan kansalaisyhteiskuntafoorumi ja nuorisofoorumi,

Yhdenmukaisuus ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen kanssa

- X. ottaa huomioon, että uhkakuva, jonka mukaan perusoikeuskirja uhkasi ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen uskottavuutta, ei ole toteutunut; Strasbourgissa toimivan ihmisoikeustuomioistuimen toimivaltaan kuuluu Euroopan neuvoston 44 jäsenvaltion ihmisoikeuskäytännön vähimmäisnormien noudattamisen ulkoinen seuranta ja varmistaminen; Luxemburgissa toimivan yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan kuuluu ihmisoikeuksien kunnioittamisen korkean tason varmistaminen ja sen sisäinen valvonta Euroopan unionin oikeusalueella; perusoikeuskirjan merkitys on siinä, että se luo Euroopan unionille paljon laajemman oikeuksiin perustuvan järjestelmän,
- Y. ottaa huomioon, että sekä Euroopan parlamentti että Euroopan neuvoston parlamentaarinen kokous ovat toistuvasti todenneet, että ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen ja EU:n ihmisoikeuslainsäädännön yhteneväisyyden varmistaminen voidaan parhaiten toteuttaa siten, että unioni liittyy yleissopimukseen; on tärkeää poistaa anomalia, jonka puitteissa EU:lla on toimivaltaa jäsenvaltioidensa kautta, mutta EU itse ei ole jäsenvaltioiden tapaan ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen korkea osapuoli; jos se liittyisi tähän yleissopimukseen, EU olisi samanlaisen ihmisoikeuksien ulkoisen valvonnan alaisena kuin sen jäsenvaltiot; toisaalta perusoikeuskirjan olemassaolo ei tee EU:n liittymistä mainittuun yleissopimukseen tarpeettomaksi eikä vailla merkitystä olevaksi; liittyminen on tarkoituksenmukaista sinänsä perusoikeuskirjan

¹ Ks. esim. julkisasiamies Tizzanon lausunto asiassa C-173/99, BECTU ja julkisasiamies Legerin lausunto asiassa C-353/99, Hautala.

² Tuomio 30.1.2002 T-54/99, Max. mobil v. komissio.

³ Tuomio 3.5.2002 T-177/01, Jégo-Quéré v. komissio.

⁴ Tuomio 25.7.2002 C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores, nro 44.

⁵ Tuomio 25.7.2002 C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores, nro 44.

⁶ Euroopan ihmisoikeustuomioistuin, vetoomus 25680/94, tuomio 11. heinäkuuta 2002.

⁷ KOM(2000) 644.

asemasta riippumatta; toisaalta liittyminen mainittuun yleissopimukseen ei muuta perusoikeuskirjan sisällyttämistä perustamissopimukseen vähemmän tarpeelliseksi eikä vailla merkitystä olevaksi; katsoo, että mahdollinen liittyminen mainittuun yleissopimukseen olisi ennakkotapaus, joka johtaisi EU:n liittymiseen muihin ihmisoikeuksien suojelua koskeviin kansainvälisiin sopimuksiin,

- Z. ottaa huomioon, että myös sen jälkeen, kun EU on liittynyt ihmisoikeuksia koskevaan eurooppalaiseen yleissopimukseen, yhteisöjen tuomioistuin olisi edelleen yhteisön lainsäädännön ylin oikeusaste; sen suhde Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen olisi täsmälleen sama kuin jäsenvaltioiden korkeimpien oikeuksien tai perustuslakituomioistuinten, jotka tunnustavat Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen roolin yleiseurooppalaisten ihmisoikeusnormien johdonmukaisuuden ja yhdenmukaisuuden varmentamisessa; kun EU on saanut kansainvälisen oikeushenkilön aseman, se edustaa itseään suoraan ihmisoikeustuomioistuimessa, mikä vahvistaa yhteisöjen tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen auktoriteettia ja autonomiaa,
1. toteaa, että menettely, jolla perusoikeuskirja luotiin, yhdessä sen tosiasian kanssa, että toimielimet, tuomioistuimet ja kansalaiset käyttävät sitä jo laajasti, antaa sille suuren auktoriteetin; uskoo, että perusoikeuskirjan vaikutus tehostuisi huomattavasti, jos siihen sisältyisiin oikeuksiin voitaisiin vedota EU-oikeuden puitteissa tuomioistuimissa;
 2. kehottaa valmistelukuntaa parantamaan oikeusvarmuutta ja lopettamaan perusoikeuskirjan soveltamisalaan ja sen antaman suojan tasoon liittyvän poliittisen epäselvyyden antamalle perusoikeuskirjalle primaarioikeudellisen aseman, minkä seurauksena se toimisi yhteisöjen tuomioistuimen ja jäsenvaltioiden tuomioistuinten keskeisenä viitekehyksenä; korostaa tämän vuoksi, että perusoikeuskirja on sisällytettävä Euroopan unionin perustuslakiin;
 3. varoittaa vaaroista, jotka liittyisivät siihen, että perusoikeuskirjaa kieltäydyttäisiin pitämästä kaikkia EU:n toimielimiä, elimiä ja virastoja sekä jäsenvaltioita velvoittavana niiden soveltaessa EU:n lainsäädäntöä ja politiikkaa, koska se merkitsisi Euroopan kansalaisten odotusten pettämistä;
 4. katsoo, että perusoikeuskirjan aseman vahvistaminen on erittäin hyödyllistä laajentumisen yhteydessä, koska se sisällyttää perusoikeusjärjestelmän Euroopan yhdentymisprosessin ytimeen ja kohtelee sen myötä yhtäläisesti vanhoja, uusia ja potentiaalisia jäsenvaltioita;
 5. huomauttaa, että perusoikeuskirjan muuttaminen sitovaksi käynnistää uuden vaiheen EU:n kansalaisuuden kehittämisessä ja että oikeuskeinoja joudutaan kehittämään kansalaisten suojaamiseksi siltä, että Euroopan unioni mahdollisesti käyttäisi väärin laajennettua toimivaltaansa;
 6. ehdottaa sen vuoksi, että valmistelukunta läheisessä yhteistyössä tuomioistuinten kanssa valmistelee toimenpiteet, joilla parannetaan suoria mahdollisuuksia nostaa kanne ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa (mukaan lukien oikeus valittaa yhteisöjen tuomioistuimeen) kansalaisten oikeusturvan parantamiseksi; katsoo, että jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden tuomioistuimet on tehtävä täydellisemmin tietoisiksi niiden velvollisuudesta käyttää perusoikeuskirjaa kansalaisten eduksi;
 7. pitää mahdottomana ajatuksena sitä, että Euroopan unionilla olisi ajanmukainen perustuslaki ilman sitovia perusoikeuksia koskevia lausekkeitä, ja katsoo, että jos valmistelukunta laatii uuden perussopimuksen ilman että perusoikeuskirja sisällytetään siihen, sillä ei ole riittävää perustuslaillista ominaista vaikutusta, mikä on sekä tarpeellista että asianmukaista;
 8. katsoo, että perusoikeuskirja olisi sisällytettävä uuteen perustuslailliseen sopimukseen ilman mitään muutoksia perusoikeuskirjan sisältöön;

9. toteaa, että perussopimukseen sisällyttämisen jälkeen perusoikeuskirjan pitäisi olla muutettavissa vain perustuslain säätämisyksityksessä; vaatii, että kaikki sitä seuraava perusoikeuskirjan muuttaminen on tehtävä myöhemmin perustettavassa erityisessä uudessa valmistelukunnassa;
10. odottaa, että miehet ja naiset ovat yhtäläisesti edustettuina mainitussa uudessa valmistelukunnassa ja että se työssään vahvistaa sukupuolten tasa-arvon periaatetta;
11. antaa tunnustuksen yhteisöjen tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen jo tällä hetkellä hyvälle yhteistyölle; toistaa tukevansa sitä, että unioni käynnistää neuvottelut liittymisestä korkeana osapuolena ihmisoikeuksia koskevaan eurooppalaiseen yleissopimukseen ja muihin kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin;
12. muistuttaa, että Euroopan unionin liittyminen ihmisoikeuksia koskevaan eurooppalaiseen yleissopimukseen ei korvaa vaan täydentää velvoittavan aseman antamista perusoikeuskirjalle EU:n lainsäädännössä, koska kumpikin toimenpide on tarpeellinen ja ajankohtainen;
13. pyytää valmistelukunnassa toimivaa Euroopan parlamentin valtuuskuntaa toimittamaan tämän päätöslauselman virallisena kannanottona valmistelukunnalle;
14. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelle sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimelle.
